

Total No. of Printed Pages—7

6 SEM TDC DSE SOC (CBCS) 1 (NH)

2 0 2 3

(May/June)

SOCIOLOGY

(Discipline Specific Elective)

(For Non-Honours)

Paper : DSE-1

(**Social Stratification**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : $1 \times 8 = 8$

Choose the correct answer from the following :

- (a) তলৰ কোনটো বন্ধ সামাজিক স্তৰীকৰণৰ উদাহৰণ নহয় ?

Which of the following is not an example
of closed social stratification?

- (i) জাতি

Caste

- (ii) শ্ৰেণী

Class

- (iii) সামন্ত প্ৰথা

Feudal System

(b) শ্ৰেণী সংৰচনা প্ৰথমে বিকাশ হৈছিল
Class structure first developed in

(i) আদিম সমাজত
primitive society

(ii) জনজাতীয় সমাজত
tribal society

(iii) উদ্যোগিক সমাজত
industrial society

(c) 'Leisure Class' তত্ত্বটো কোনে আগবঢ়াইছিল?
Who gave the theory of 'Leisure Class'?

(i) টি. ভেবলেন
T. Veblen

(ii) পাৰ্চনচ
Parsons

(iii) মাৰ্টন
Merton

(d) জাতি ব্যৱস্থা হৈছে
The caste system is a/an

(i) সামাজিক সংস্থা
social institution

(ii) অৰ্থনৈতিক সংস্থা
economic institution

(iii) ধৰ্মীয় সংস্থা
religious institution

(e) 'সামাজিক স্তৰীকৰণ'-এ তলৰ কোনটোক সূচায়?
'Social stratification' implies

(i) সামাজিক ন্যায়
Social justice

(ii) সামাজিক অসমতা
Social inequality

(iii) সামাজিক সমতা
Social equality

(f) 'শ্ৰমবিভাজনৰ ভিত্তি' হ'ল

The basis of division of labour is

(i) জাতি ব্যৱস্থা
caste system

(ii) সমাজ
society

(iii) শ্ৰম
labour

(g) 'Status group' পৰিভাষাটো সংযুক্ত কৰিছিল

The term 'status group' was coined by

(i) মেক্স বেবাৰ
Max Weber

(ii) বৰাৰ্ট মাৰ্টন
Robert Merton

(iii) ৰাল্ফ লিন্টন
Ralph Linton

(h) তলৰ কোনটো সিদ্ধান্তই প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ বিচাৰিছে যে জাতি ব্যৱস্থা মানুহৰ পৰা নহয় ভগৱানৰ পৰাহে উৎপত্তি হৈছে?

Which of the following theories makes us believe that caste system is not of human but of divine origin?

(i) প্ৰজাতীয় সিদ্ধান্ত
Racial theory

(ii) বৃত্তিমাত্ৰক সিদ্ধান্ত
Occupational theory

(iii) পৰম্পৰাগত সিদ্ধান্ত
Traditional theory

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any four of the following (within 150 words each) :

(a) নাৰী আৰু সামাজিক স্তৰীকৰণ
Women and social stratification

(b) সামাজিক প্ৰস্থিতি আৰু ভূমিকা
Social status and role

(c) শ্ৰেণী ব্যৱস্থা
Class System

(d) সামন্ত প্ৰথা
Estate System

(e) সাম্প্ৰতিক ভাৰতবৰ্ষত জাতি ব্যৱস্থা
Caste system in contemporary India

(f) সামাজিক পৃথকীকৰণ
Social exclusion

(6)

3. তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া (প্ৰতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer any four questions of the following (within 500 words each) : $4 \times 4 = 16$

- (a) উদাহৰণসহ সামাজিক স্তৰীকৰণৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 14

Discuss the types of social stratification with examples.

- (b) কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ সামাজিক স্তৰীকৰণ-সম্বন্ধীয় সিদ্ধান্তটিৰ আলোচনা আগবঢ়োৱা। 14

Give an analysis on Karl Marx's theory of social stratification.

- (c) নৃগোষ্ঠী কি? নৃগোষ্ঠীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। $4+10=14$

What is ethnicity? Discuss the characteristics of ethnicity.

- (d) সামাজিক স্তৰীকৰণৰ আধাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 14

Discuss the bases of social stratification.

- (e) প্ৰজাতি বুলিলে কি বুজা? প্ৰজাতি আৰু জাতিৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা। $4+10=14$

What do you mean by race? Discuss the differences between race and caste.

(7)

- (f) সামাজিক গতিশীলতা বুলিলে কি বুজা? সামাজিক গতিশীলতাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $4+10=14$

What do you mean by social mobility? Discuss different types of social mobility.

***